

Behandling af småsager

1. udgave, 1. oplag

© 2009 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.

Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Bo Helsted

Tryk: Narayana Press, Gylling

Indbinding: Damm's Forlagsbogbinderi, Randers

Printed in Denmark 2009

ISBN 978-87-574-2033-3

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Lyngbyvej 17
Postboks 2702
2100 København Ø

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	9
Kapitel 1. Indledning	
1.1. Baggrund	11
1.2. Småsager	12
Kapitel 2. Civile retssager	
2.1. Retssager	14
2.2. Et konkret eksempel.....	15
Kapitel 3. Grundlæggende procesregler	
3.1. Retsplejeloven	19
3.2. Beviser.....	19
3.3. Retsgarantier.....	20
3.4. Civilproces og anden procesret.....	23
3.5. Lovgrundlaget	23
Kapitel 4. Overvejelser før sagens anlæg	
4.1. Indledning.....	24
4.2. Fagterminer	24
4.3. Sagsomkostninger	25
4.4. Kan den tabende part betale hovedstolen og omkostningerne.....	26
4.5. Procesrisiko	26
4.6. Isoleret bevisoptagelse	26
Kapitel 5. Domstolenes organisation	
5.1. Byretterne	28
5.2. Landsretterne	28
5.3. Højesteret.....	29
5.4. Boligretten	29
5.6. Fogedrettten.....	29
5.7. Skifteretten	30
5.8. Voldgift	30

Kapitel 6. Stedlig kompetence	
6.1. Indledning.....	32
6.2. Værnetingsaftaler	33
6.3. Bopæl og hovedkontor.....	34
6.4. Supplerende værneting.....	35
6.5. Rettens vejledning.....	36
Kapitel 7. Området for småsager	
7.1. Indledning.....	37
7.2. Hvilke sager er omfattet af reglerne om småsagerne	37
7.3. Retten kan henvise småsager til almindelig proces.....	38
Kapitel 8. Stævning og svarskrift	
8.1. Indledning.....	41
8.2. Stævningens indhold i småsager.....	42
8.3. Forkyndelse	45
5.6. Svarskrift	46
Kapitel 9. Rettens forberedelse af sagen	
9.1. Indledning.....	48
9.2. Sagens forberedelse af retten	49
9.3. Rettens tilskæring af sagen. Bevisførelse.....	49
9.4. Rettens vejledning.....	50
9.5. Rettens klargøring af sagen til hovedforhandlingen	51
9.6. Prækclusion	51
9.6. Parterne undlader at svare eller møde. Udeblivelse	52
Kapitel 10. Hovedforhandling, Dom og retsforlig	
10.1. Indledning.....	53
10.2. Hovedforhandlingen	53
10.3. Dom	54
10.4. Retsforlig. Tilkendegivelser.....	54
Kapitel 11. Flere krav i en sag	
11.1. Indledning.....	56
11.2. Konkrete eksempler	56
Kapitel 12. Bevis	
12.1. Indledning.....	59
12.2. Bevisbyrde.....	60

12.3. Tommelfingreregler	61
Kapitel 13. Vidne- og partsforklaringer	
13.1. Begrebet et vidne.....	63
13.2. Vidnepligten.....	63
13.3. Undtagelse 1. Vidneudelukkelse	64
13.4. Undtagelse 2. Vidnefritagelse.....	65
13.5. Partforklaringer	66
Kapitel 14. Afhøring af vidner og parter	
14.1. Indledning.....	68
14.2. Fremgangsmåde ved vidneafhøring	68
14.3. Praktisk fremgangsmåde	69
14.4. Særlige forhold.....	73
Kapitel 15. Dokumentbeviser	
15.1. Dokumentbeviser	75
15.2. Fremlæggelse af dokumenter. Edition.....	76
15.3. Modpartens editionspligt	77
15.4. Tredjemands editionspligt.....	79
15.5. Fremgangsmåde ved editionspålæg.....	79
Kapitel 16. Sagkyndige erklæringer	
16.1. Indledning.....	80
16.2. Syn og skøn	80
16.3. Sagkyndige erklæringer i småsager	82
16.4. Ensidige indhentede erklæringer	83
Kapitel 17. Appel	
17.1. Indledning.....	84
17.2. Appel i småsager	85
17.3. Ankefristen	85
17.4. Toinstansordningen.....	86
17.5. Ankeafkald	88
17.6. Sagsbehandling i ankeinstansen	89
Kapitel 18. Sagsomkostninger	
18.1. Indledning.....	90
18.2. Småsager	91
18.3. Fri proces.....	92

Indholdsfortegnelse

Kapitel 19. Advokater og andre procesfuldmægtige	
19.1. Indledning.....	95
19.2. Repræsentation i småsager.....	96
Kapitel 20. Klagenævn og administrative nævn	
20.1. Klagenævn.....	97
20.2. Administrative nævn	98
Kapitel 21. Inkasso	
21.1. Indledning.....	99
21.2. Egen inkasso.....	99
21.3. Inkasso hos en anden (advokat eller inkassobureau)	100
Bilag	
Bilag 1 Retsplejeloven i uddrag	103
Bilag 2 Lov nr. 319 14. maj af 1997 om inkassovirksomhed	138
Bilag 3 Betalingspåkrav med vejledning	144
Bilag 4 Stævning i småsag med vejledning	151
Bilag 5 Svarskrift i småsag med vejledning	159
Afgørelser.....	165
Litteratur	166
Stikordsregister	167

Forord

Er det nemt at føre sin egen retssag? Nej, det er det ikke. Alligevel er der over de seneste år indført regler om, at borgere og virksomheder i højere grad selv kan behandle deres tvister uden hjælp fra advokater eller andre rådgivere. Det seneste skud på stammen er reglerne om behandling af småsager.

Intentionen med denne bog er at beskrive de nye regler om småsager. Bogen henvender sig til borgere og virksomheder – det, man i det daglige kalder lægmand – samt de, der ofte hjælper til i småsager – juridiske assistenter, advokatsekretærer, studentermedhjælpere, advokatfuldmægtige, revisorer og inkassobureauer. Den kan dog også med fordel læses af dommere, advokater og andre, der har brug for en teoretisk og praktisk indføring i reglerne om småsager. Bogen er, hvor overhovedet muligt, suppleret med praktiske eksempler. Det gør den forhåbentlig levende og mere anvendelig.

Jeg skylder en stor tak til min sekretær gennem mange år, Helle Palner, for hjælp med renskrivning af manuskript og til dommerfuldmægtig Karen Mostrup Jensen for meget værdifulde kommentarer til manuskriptet. Også tak til mange kursister, der med spændende spørgsmål på de kurser, jeg har holdt om emnet, har givet stor inspiration. Ansvedet for bogen er dog selvsagt mit eget.

Den 1. marts 2009

Christian Dahlager

DE SENESTE ÅR har budt på ny lovgivning om, hvordan borgere og virksomheder i højere grad selv kan behandle deres tvister ved domstolene. Det seneste skud på stammen er reglerne om behandling af småsager. *Småsager* beskriver de nye regler om retssager i småsagsprocessen og redegør for, hvordan disse retssager bedst behandles ved domstolene. Beskrivelsen er suppleret med praktiske råd og udførlige eksempler; blandt andet på udarbejdelse af stævning og svarskrift samt på fremgangsmåden ved vidneafhøringer. Intentionen er overalt at give læseren et sikkert værktøj og det nødvendige overblik til at håndtere en retssag.

BOGEN HENVENDER SIG SÆRLIGT TIL juridiske assistenter, advokatsekretærer, studentermedhjælpere, advokatfuldmægtige, dommerfuldmægtige og inkassobureauer, der ofte hjælper til i småsager. Men bogen kan også med stor fordel læses af borgere og virksomheder, der står foran en retssag, hvad enten opgaven er at føre sagen selv eller at håndtere sagen sammen med en rådgiver.

Christian Dahlager har i en årrække praktiseret som advokat. Han har møderet for Højesteret, er medlem af Advokatrådets Procesudvalg og ekstern lektor i civilproces ved Københavns Universitet. Christian Dahlager underviser på advokatfuldmægtiguddannelsen og afholder kurser i behandling af småsager og andre retssager. Han er forfatter til den anmelderroste bog "Civile Retssager".

9 788757 420333

ISBN 978-87-574-2033-3